

Kirjastot digitalisoituvassa maailmassa: haasteita, linjauksia ja olennaisuuksia

Kirjastoverkkopäivät 2012

Minna Karvonen

23.10.2012

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Undervisnings- och kulturministeriet

Mistä tässä on oikein kysymys?

Tieto- ja viestintäteknikkaan kiinnittyvän osaamisen, sisältöjen, palvelujen ja järjestelmien sekä toimintamallien edistämisestä OKM:n toimialalla.

Kirjastot digitalisoituvassa maailmassa: kansallista perustaa

- Hallitusohjelman kirjaukset:
  - kirjastojen kehittäminen vastaamaan tietoyhteiskunnan haasteisiin
  - kirjastojen, museoiden ja julkisten taidelaitosten digitoitujen aineistojen avaaminen kansalaisten vapaaseen käyttöön
  - kansallisen tutkimusinfrastruktuurin edistäminen
  - julkisen sektorin hallinnoimien digitaalisten tietoaineistojen saattaminen tietoverkkojen kautta kansalaisten, yritysten ja yhteisöjen, viranomaisten, tutkimuksen ja koulutuksen hyödynnettäviksi
  - julkisten tietovarantojen yhteentoimivuuden varmistaminen
- Tuottava ja uudistuva Suomi – Digitaalinen agenda vuosille 2011 - 2020
- Valtioneuvoston periaatepäätös julkisen sektorin digitaalisten tietoaineistojen saatavuuden parantamisesta ja uudelleenkäytön edistämisestä (2011):
  - Panostetaan kokeilevaan toimintaan erityisesti laajaa kysyntää edustavien tietoaineistojen avaamiseksi ja yhteisten käytänteiden luomiseksi: Kansallinen digitaalinen kirjasto
- Tietohallintolaki: yhteentoimivuuksena tavoitteena + kokonaisarkkitehtuuri välineenä (www.yhteentoimivuuks.fi)

Kirjastot digitalisoituvassa maailmassa: EU-perustaa

- EU:n Digitaalinen Agenda (elokuu 2010)
- Komission suositus digitoinnista, verkkosaatavuudesta ja pitkäaikaissäilytyksestä (lokakuu 2011)
- Eurooppa 2020 –strategia. Suomen kansallinen ohjelma (huhtikuu 2012)
- Neuvoston päätelmät kulttuuriaineiston digitoinnista ja sähköisestä saatavuudesta sekä digitaalisesta säilyttämisestä (toukokuu 2012)

EU:n Digitaaliagendalla tarkoitetaan Eurooppa 2020 -strategian puitteissa viestintä- ja tietoyhteiskuntapolitiikan linjauksia, lainsäädäntötoimia ja ohjelmia, joiden avulla varmistetaan tieto- ja viestintäteknologioihin perustuvan talouden kasvuedellytykset EU:ssa.

Eurooppa 2020 -strategian kansallisen ohjelman

tavoitteena on varmistaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan riittävä taso.

Julkisin varoin tuotettuja tietovarantoja avataan systemaattisesti ja mahdollisimman nopeasti hyödynnettäväksi.

Tavoitteena on näin edistää:

- yritysten kasvua ja innovaatiotoimintaa
- digitaalisten tuotteiden, palvelujen ja markkinoiden kehittymistä,
- hallinnon tehokkuutta, vaikuttavuutta ja läpinäkyvyyttä
- kansalaisten osallistumista päätöksentekoon.

Mitä me tavoittelemme?

- OKM:n strategia 2020:
  - Sivistyksen voima
  - Kilpailukyky
  - Menestyvät alueet ja elinympäristöt
  - Osallisuus ja yhteisöllisyys
- Tieto- ja viestintätekniiikan tarkoituksenmukainen, sujuva hyödynnettävyys opiskelussa, osallistumisessa ja luovassa toiminnassa
- Hyvä ja tarkoitukseen sopiva infrastruktuuri, käyttäjälle hyvät palvelut
- Sisältöjen luotettavuudesta, säilymisestä ja käytettävyydestä huolehtiminen

Keskeisiä kysymyksiä

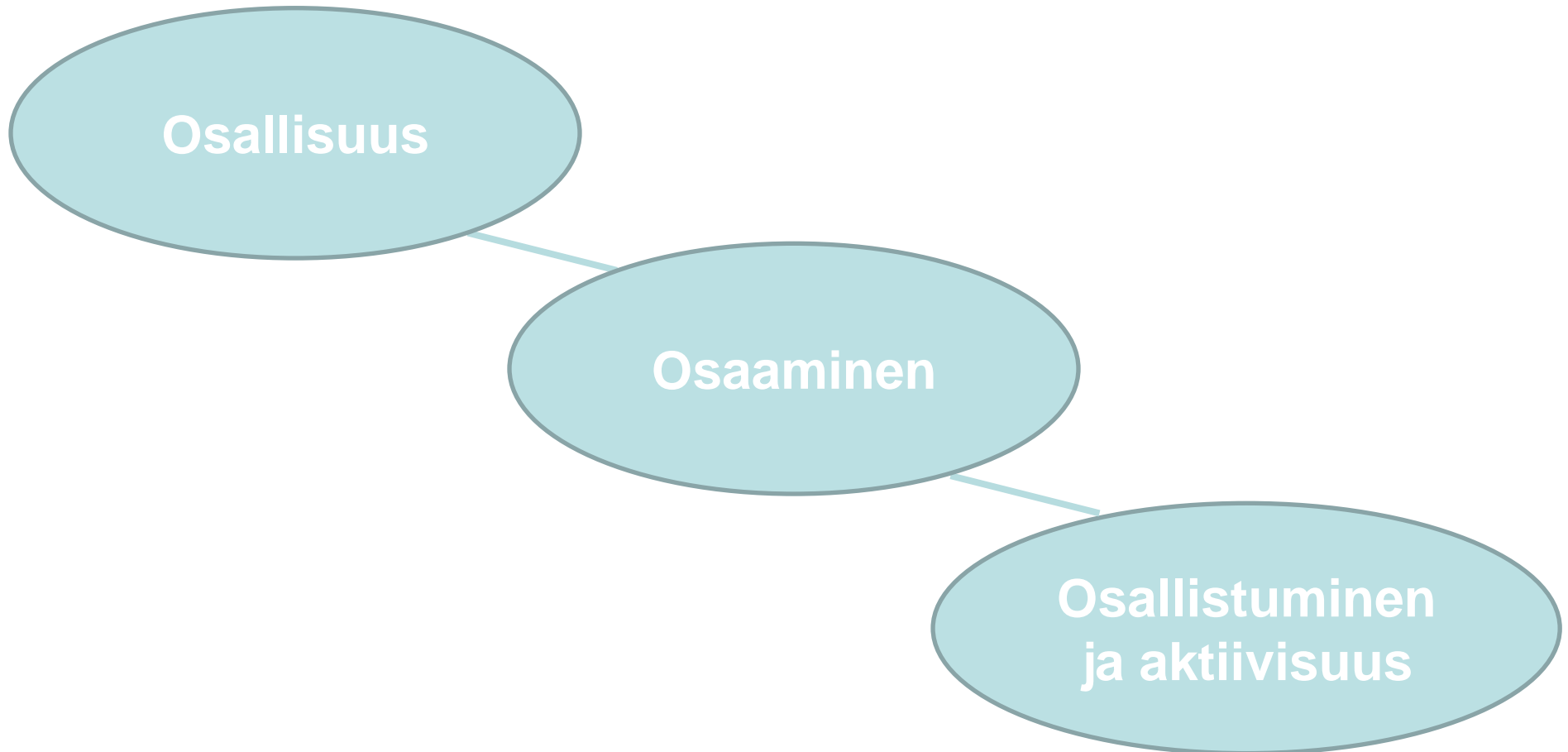
- Miten selviämme valtavan tietovirran kanssa?
  - tuottaminen, kerääminen, siirtäminen, ...
- Miten löydämme tarvitsemamme tiedon?
  - yhteentoimivuus, sisällön ymmärrys, yhteistyörakenteet, ...
- Miten turvaamme oleellisen tiedon säilymisen?
  - resursointi, osaaminen, tekniset ratkaisut, laadun varmistus, ...

Olennaisia asioita

- **Osaaminen:** oppimisen merkitys, tulevaisuuden osaaminen koulutuksessa
- **Kansalaiset:** painotuksena osallisuus ja aktiivinen kansalaisuus
- **Digitaaliset sisällöt:** kattavuus, luotettavuus, säilyminen, löydettävyys, käytettävyys
- **Älykäs infrastruktuuri:** toimintavarma, pitkäikäinen ja tarkoituksenmukainen
- **Luontevat toimintamallit ja toimintakulttuurin uudistaminen**

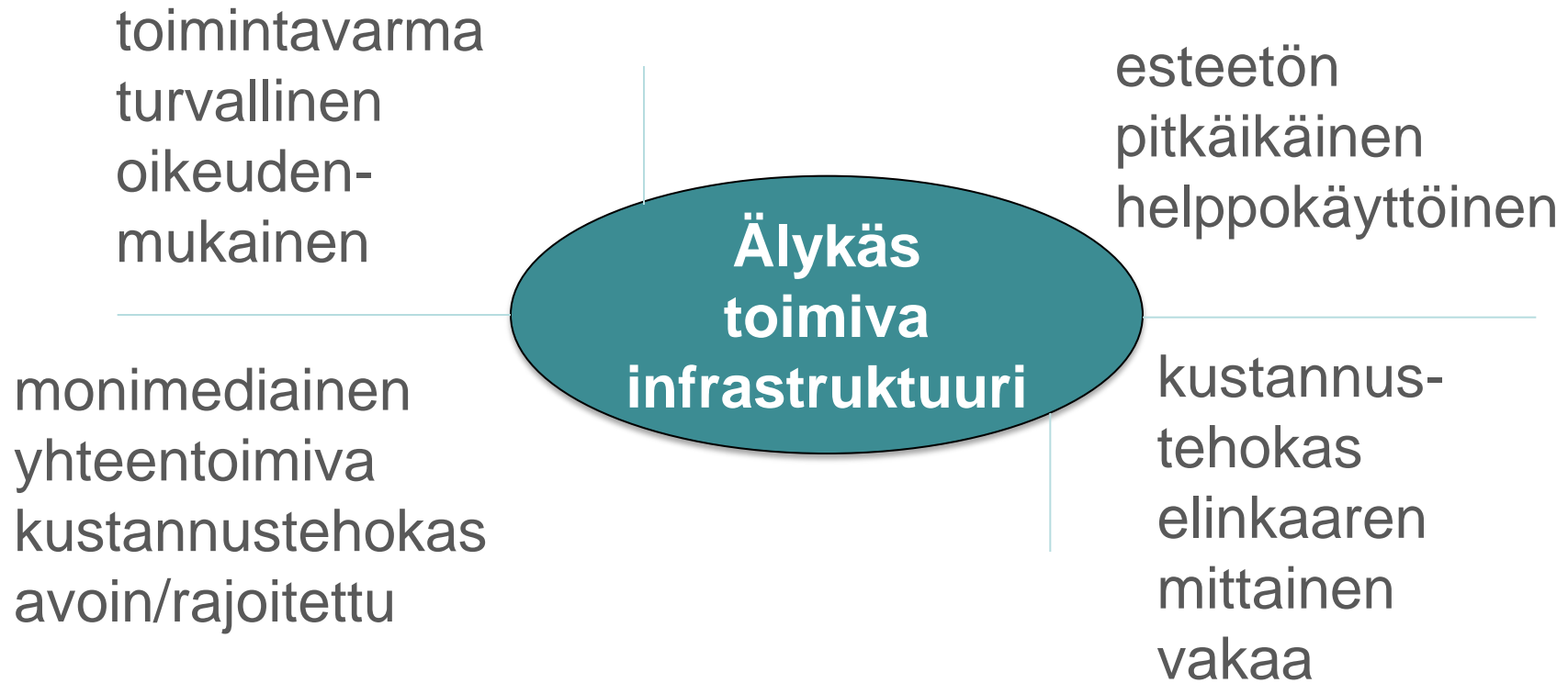
Osaaminen ja osallistuminen

Tietovarannot

Infrastrukturi

Kumppanuudet

Public – Private
Partnerships

Citizen
Partnerships

Public – Public
Partnerships

Private - Private
Partnerships

Kilpailukykyinen

Läpinäkyvä, tehokas

Vakaa, luotettava

Nopea, ketterä

**Osaavat
kansalaiset**

**Kilpailukykyiset
yritykset**

**Läpinäkyvä
hallinto**

**Yhteiset
toimintamallit**

**Aktiivinen ja
luova kolmas
sektori**

**Koulutuksen
järjestäjät,
kulttuuritoimijat**

**Asiantuntijat,
tutkijayhteisöt,
luovan työn tekijät**

Vastauksia?

- Kansallinen digitaalinen kirjasto
- Kirjastojen metatietovarantohanke
- Tutkimuksen tietoaineistot –hanke
- UKJ ja muu kirjastojärjestelmien kehittäminen
- Yhteentoimivuuden edistäminen & kokonaisarkkitehtuuryö
- Tietovarantojen hyödyntämisen edistämisen monet keinot

...tapauksia maapallon toiselta puolelta seurataan kuin peilistä. (Suomen kuvalehti 1929: Langaton aikakausi)

